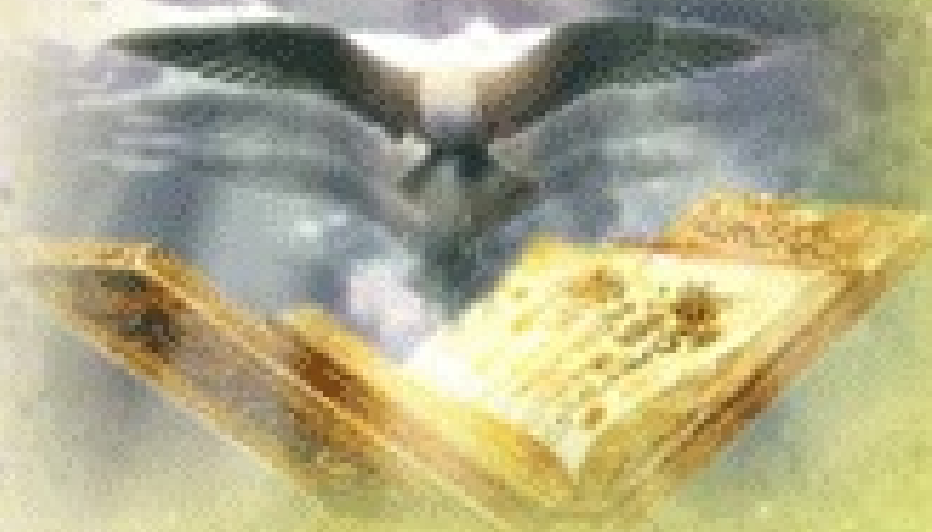

دانشنیهای

قرآنی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانستنیهای قرآنی

نویسنده:

واحد تحقیقات مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان

ناشر چاپی:

مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۶	دانشتیهای قرآنی
۶	مشخصات کتاب
۶	عمومی
۸	علوم قرآنی
۹	تاریخ قرآنی
۱۰	اعجاز قرآنی
۱۱	درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

سرشناسه: مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، ۱۳۸۸ عنوان و نام پدیدآور: دانستنیهای قرآنی / واحد تحقیقات مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان مشخصات نشر: اصفهان: مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، ۱۳۸۸. مشخصات ظاهری: نرم افزار تلفن همراه و رایانه وضعیت فهرست نویسی: فیفا یادداشت: کتابنامه: ص. [۶۸] - ۷۰. موضوع: قرآن -- بررسی و شناخت موضوع: قرآن -- مسائل متفرقه

عمومی

- قرآن کریم دارای (۱۱۵) بسم الله است. - سوره حدید، سوره ای از قرآن است که به نام یکی از فلزات می باشد. - سوره روم، سوره ای از قرآن است که همنام پایتخت یکی از کشورهاست. - سوره توحید، سوره ای در قرآن است که نام آن یکی از اصول دین است. - سوره حج، سوره ای از قرآن است که نام آن یکی از فروع دین است. - قرآن کریم دارای سی جزء است، که هر جزء با جزء دیگر از نظر طول برابر است. احتمال دارد که حضرت رسول (ص) یا جانشینان ایشان این تقسیم را برای آن که قرائت روزانه قرآن آسان باشد، انجام داده باشند. در مصحف رسمی امروز جهان اسلام، یعنی در مصحف مدینه، به کتابت عثمان طه، هر جزء درست در بیست صفحه پانزده سطری کتابت شده است. - هر جزء از اجزاء سی گانه قرآن، چهار یا دو حزب و کل قرآن یکصد و بیست یا شصت حزب است. شاید این تقسیم بندی نیز برای تسهیل قرائت قرآن در مجالس فاتحه بوده باشد. - تعداد آیات قرآن بر طبق اصح روایات ۶۲۳۶ فقره است. - تعداد کلمات قرآن ۷۷۸۰۷ فقره است. - کلمه جلاله (الله) در قرآن کریم ۲۶۹۹ بار به کار رفته است. - حامدات قرآن، سوره هایی هستند که با «الحمد لله» آغاز می شوند. این سور به این قرارند: ۱. سوره فاتحه ۲. سوره انعام ۳. کهف ۴. سبأ ۵. فاطر. - مسبحات سوری هستند که با تسبیح خداوند آغاز شده اند و عبارتند از: ۱. اسراء ۲. حدید ۳. حشر ۴. صف ۵. جمعه ۶. تغابن ۷. اعلی. - علامه طباطبائی، صاحب تفسیر ارزشمند المیزان، معتقد است که نزول دفعی قرآن بر قلب پیامبر (ص) بوده است. - از نظر علماء شیعه «بسم الله الرحمن الرحیم» اول هر سوره، جزو آن سوره است. - نظر علماء اهل سنت در مورد این که «بسم الله الرحمن الرحیم» اول هر سوره، جزء سوره است یا خیر مختلف است، برخی آن را جزو می دانند، برخی دیگر فقط در سوره حمد جزء می دانند و گروهی در هیچ جا جزء نمی دانند. - قصص انبیا بیشتر در سوره های مکی بیان شده است و فقه یا احکام قرآن بیشتر در سوره های مدنی. - قصص انبیا به نحوی بخش بخش در سراسر قرآن کریم آمده است، داستان هیچ پیامبری به طور سراسری و یکپارچه در قرآن نیامده است، مگر داستان یوسف و برادرانش که به تمامی و یکپارچه در سوره یوسف، سوره دوازدهم قرآن آمده است. - تقسیم درونی و تفصیلی قرآن، تقسیم به رکوعات است. رکوعات بر خلاف سایر تقسیم بندی های قرآن طول و اندازه مساوی و معین ندارد، بلکه قرآن شناسان خبره، هر بخش متشکل از چند آیه را که، هم موضوع و هم معنا بوده است، رکوع / رکوعات نامیده اند. عدد رکوعات قرآن طبق مشهور ۵۴۰ فقره است. - سبع طُول یا طوال یعنی سوره های بلند قرآن، عبارتند از: هفت سوره از بقره تا توبه، منهای سوره انفال. - مفضّلات عبارتند از ۶۶ سوره کوچک قرآن، بعد از سوره حجرات؛ یعنی از سوره «ق» آغاز می شود تا پایان قرآن، به اضافه سوره حمد که در اول قرآن قرار دارد. - زهراوان یا زهراوین به دو سوره قرآن اطلاق می گردد:

بقره و آل عمران. - معوذتین (که به فتح واو تلفظ می شود و درست آن، کسر واو است) نام دو سوره آخر قرآن، یعنی فلق (قل اعوذ برّ الفلق) و ناس (قل اعوذ برّ الناس) است که چون حضرت رسول (ص) با خواندن آن ها نوادگان شان حسن و حسین (ع) را تعویذ می کردند (به پناه خداوند می سپردند) به این نام خوانده شده اند. - حروف مقطعه یا فواتح سوره، به حروفی مانند الم [الف، لام، میم]، طسم [طا، سین، میم]، کهیصص [کاف، هاء، یاء، عین، صاد] گفته می شود که گسسته از همد و متشکل از ۲۹ حرف یا مجموعه حروف هستند که در آغاز ۲۸ سوره قرآن - که همگی مکی هستند جز بقره و آل عمران - آمده است. - بعضی از محققان شیعه گفته اند از حروف مقطعه، اگر حروف مکرر را رها کنیم، عبارت «صراط علی حق نمسکه» (راه علی حق است آن را در پیش می گیریم) بیرون می آید. و بعضی از محققان اهل سنت، شاید در پاسخ آن گفته اند از جمع آن ها عبارت «صحّ طریقک مع السنه» (راه تو با اهل سنت درست است) برمی آید. - کوتاه ترین آیه قرآن از میان حروف مقطعه، «طه» در آغاز سوره طه، سوره بیستم و «یس» در آغاز سوره یس، سوره سی و ششم قرآن است. باید توجه داشت که «ق» در آغاز سوره «ق»، و «ن» در آغاز سوره قلم، دارای عدد مستقل نیستند، یعنی آیه واحدی شمرده نشده اند. - اگر از حروف مقطعه یا فواتح سُور بگذریم کوتاه ترین آیه قرآن مجید «مدهامتان» است (سوره الرحمن، آیه ۶۴) که معنای آن «دو برگ یا باغ سبز سیه تاب» است و بلندترین آیه، آیه تداین (مربوط به لزوم کتابت سند برای وام) می باشد (سوره بقره، آیه ۲۸۲). - بلندترین سوره قرآن، سوره بقره است (در مصحف به کتابت عثمان طه ۴۸ صفحه است) و کوتاه ترین سوره، سوره کوثر است که طول آن فقط یک سطر و نیم است. - مئون / مئین سوره هایی هستند که بیش از صد آیه دارند: یونس، هود، یوسف، نحل، اسراء، کهف، طه، انبیاء، مؤمنون، شعراء و صافات. - مثانی در اصطلاح علوم قرآنی، عبارت است از: تمام سوره هایی که بعد از سوره شعراء تا سوره حجرات قرار دارند و تعداد آیات آنها از صد کمتر است. این سوره ها از سوره ۲۷ (نمل) آغاز و تا سوره ۴۹ (حجرات) ادامه پیدا می کنند، به استثنای سوره صافات که ۱۸۲ آیه دارد. به این مجموعه سور هشت سوره دیگر که تعداد آیات آنها از صد کمتر است نیز اضافه می شود؛ یعنی انفال، رعد، ابراهیم، حجر، مریم، حج، نور، فرقان. - دو آیه در قرآن وجود دارد که تمامی حروف الفبا در آنها به کار رفته است، این دو آیه عبارتند از آیه ۱۵۴ سوره آل عمران و آیه آخر سوره فتح. - دو آیه در قرآن کریم هست که عباراتی از آنها صنعت قلب مستوی یا عکس کامل دارد. یعنی از هر دو سو یکسان خوانده می شود: ۱) «کَلْ فِي فَلَكْ» (یس، ۴۰) ۲) «رَبِّكَ فَكْبِرْ» (مدثر، ۳). - وسط قرآن مجید، یعنی آن جا که قرآن درست به دو قسمت تقسیم می گردد کلمه «وَلِيْلَتُطْف» (سوره کهف، ۱۹) است. - مفصل ترین ترجیع بند قرآن در سوره الرحمن است که ۳۱ بار آیه «فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ» (پس کدامین نعمت پروردگارتان را انکار می کنید؟) تکرار شده است. در این آیات «رَبِّكُمَا» یعنی پروردگار شما دو تن، انس و جن. رسم است که هنگام خواندن این آیه باید گفت: «ولا بشيءٍ من نعمك ربنا نكذب، فلك الحمد» (پروردگارا، به هیچ چیز از نعمت های تو انکار نداریم، پس سپاس تو را). - آیات سجده اعم از واجب و مستحب پانزده آیه است، که از آن میان چهار آیه سجده واجب دارد که باید به هنگام خواندن یا شنیدن آنها سجده کرد و سوره هایی را که این چهار آیه در آن هست «عزایم» نامند و این چهار سوره عبارتند از: سجده، فضیلت، نجم و علق. - «و ان یکاد ...» آیه ماقبل آخر از سوره قلم است و تمام آن (با آیه بعدی) چنین است: «و ان یکاد الذین کفروا لیزلقونک بأبصارهم لَمَّا سمعوا الذکر و یقولون إنه لمجنون و ما هو إلا ذکر للعالمین» (و بسیار نزدیک بود که کافران چون قرآن را شنیدند، تو را با دیدگان شان آسیب برسانند [چشم زخم بزنند] و گفتند او دیوانه است و حال آن که آن جز پندی برای جهانیان نیست) (سوره قلم، آیات ۵۱ و ۵۲). مفسران در شرح این آیه گفته اند که عده ای از کافران، چشم زنان حرفه ای و قهّار و شورچشم و گزندرسان طایفه بنی اسد را آوردند که حضرت رسول (ص) را چشم بزنند و از پای درآورند، ولی حفظ الهی او

را در امان داشت و این آیه در اشاره به آن نازل شد. گروهی از بزرگان گفته‌اند که خواندن و به همراه داشتن این آیه در دفع چشم زخم مؤثر است. - در قرآن کریم از ۲۵ تن از انبیای عظام الهی نام برده شده است و شرح مفصل یا کوتاه دعوت آنان در میان قوم خود به توحید و نیکوکاری آمده است. این پیامبران عبارتند از: ۱. آدم (ع) ۲. ابراهیم (ع) ۳. ادریس (ع) ۴. اسحاق (ع) ۵. اسرائیل [= یعقوب] (ع) ۶. اسماعیل (ع) ۷. الیاس (ع) ۸. الیسع (ع) ۹. ایوب (ع) ۱۰. داود (ع) ۱۱. ذوالکفل (ع) ۱۲. زکریا (ع) ۱۳. سلیمان (ع) ۱۴. شعیب (ع) ۱۵. صالح (ع) ۱۶. عیسی (ع) ۱۷. لوط (ع) ۱۸. محمد (ص) ۱۹. موسی (ع) ۲۰. نوح (ع) ۲۱. هارون (ع) ۲۲. هود (ع) ۲۳. یحیی (ع) ۲۴. یوسف (ع) ۲۵. یونس (ع). - اعلام قرآن، یعنی شناخت و معرفی صاحبان نام‌های خاص در قرآن کریم که این نام‌های خاص را به این ترتیب می‌توان طبقه‌بندی نمود: ۱) گاه شامل رجال است؛ مانند ذوالقرنین یا شعیب یا ابراهیم. ۲) گاه شامل نساء است؛ مانند مریم و زنان بعضی انبیا یا زلیخا که تحت عنوان همسر عزیز مصر از او نام برده شده است. ۳) گاه شامل اماکن جغرافیایی است؛ نظیر مصر، مدین، مکه و مدینه. ۴) گاه شامل غزوات است؛ مانند بدر، احد (از احد بالصراحه نام برده نشده است) یا حنین. ۵) گاه شامل اقوام است؛ مانند عرب، عاد، یاجوج و ماجوج ۶) گاه شامل نام فرشتگان است؛ مانند جبرئیل، میکائیل، ملک الموت، هاروت و ماروت. ۷) گاه شامل آلله کفر و بتان است؛ مانند عزّی، لات، منات، ود، سواع، یعوق. ۸) گاه شامل رهبران کفر است؛ مانند فرعون، سامری، قارون. ۹) گاه شامل موجودات غیبی اخروی است؛ مانند بهشت، جهنم، سلسبیل، کوثر. ۱۰) گاه شامل کتب آسمانی است: زبور، تورات، انجیل و قرآن.

علوم قرآنی

- پیشینه تفسیر قرآن به زمان رسول اکرم (ص) برمی‌گردد؛ زمانی که آن حضرت در پاسخ به پرسش‌های صحابه از آیات قرآن، آیات را تفسیر می‌فرمودند. - اولین نمونه‌های تفسیر علمی در شیعه به تفسیر تبیان شیخ طوسی متوفی ۴۶۰ برمی‌گردد. - تفاسیر المیزان، الفرقان، الکاشف، البصائر، نوین، نمونه، من هدی القرآن و پرتوی از قرآن از تفاسیر مهم علمی قرن ۱۴ هستند و تفاسیر المیزان، المنار، الفرقان و فی ظلال القرآن چهار تفسیر مهم و معتبر قرن چهاردهم هجری هستند. - تفاسیر عیاشی، علی بن ابراهیم قمی و فرات کوفی از اولین نمونه تفاسیر نگاشته شده هستند. - موضع معتزله در تفسیر قرآن، یک موضع کاملاً عقلی است و آنان عقل را بیشتر از نقل حجت می‌دانند. - اوج نگارش تفاسیر روایی قرن یازدهم هجری بوده است. - یکی از ویژگی‌های مهم تفاسیر قرن چهاردهم تکیه بر عقل و علم است. - تفسیر موضوعی قرآن یکی از دستاوردهای قرآن‌پژوهی در قرن چهاردهم است و قبل از آن بصورت جدی و فراگیر بدان پرداخته نشده بود. - علامه طباطبائی علی‌رغم اینکه به تأثیر اسباب نزول در فهم قرآن اعتقاد دارد، بدلیل ضعف سندی روایات اسباب نزول، استفاده از آنها را در تفسیر قرآن مورد تردید قرار می‌دهد. - تأویل مربوط به تشابهات است ولی تفسیر، دفع ابهام از تمام آیات. - شأن نزول، عمومیت لفظ آیه را تخصیص نمی‌زند و عموم آیه شامل افراد سبب نزول و غیرسبب نزول می‌گردد. - روشن‌ترین مصادیق آیات متشابه در آیات مربوط به صفات و افعال الهی قرار گرفته است. - مهم‌ترین علت و انگیزه جعل و تحریف در اسباب نزول انگیزه‌های سیاسی، مثل توجیه خلافت، فضیلت‌سازی و همچنین انگیزه‌های مذهبی بوده است. - روایات اسباب نزول، که شمار آنها به چندین هزار می‌رسد، غالباً از اهل سنت نقل شده و غیرمستند و ضعیفند. - وقف بین دو جمله که با هم ارتباط لفظی و معنایی ندارند و هر کدام جمله مستقلی به شمار می‌روند وقف تام نامیده می‌شود. - وقف بر رؤوس آیات از موارد وقف تام شمرده می‌شود. - علومی که برای فهمیدن و فهماندن و شناخت و شناساندن هر چه عمیق‌تر و دقیق‌تر قرآن کریم به‌وجود آمده است،

«علوم قرآنی» نام دارد. برخی عناوین این علوم و فنون قرآنی از این قرار است: (۱) تاریخ قرآن (۲) علم رسم [رسم الخط] (۳) شناخت مکی و مدنی (۴) علم شأن نزول / اسباب نزول (۵) علم شناخت ناسخ و منسوخ (۶) علم محکم و متشابه (۷) تحدی، اعجاز و تحریف‌ناپذیری قرآن (۸) تفسیر و تأویل (۹) قرائت، تجوید و ترتیل (۱۰) فقه قرآن یا احکام قرآن (۱۱) اعراب قرآن یا نحو و دستور زبان قرآن (۱۲) قصص قرآن (۱۳) علم واژگان‌شناسی قرآن (۱۴) علم یا فن ترجمه قرآن. - متشابهات که طبق تصریح قرآن کریم (آل عمران، ۷) در قرآن کریم وجود دارد، یعنی آیه‌ها و عباراتی از قرآن که آن‌ها را نمی‌توان و نمی‌باید به معنای ظاهری گرفت. مانند این که «عرش الهی بر آب بود». در برابر متشابهات، محکّمات است که بخش اعظم قرآن را تشکیل می‌دهد و معنای آنها از ظاهرشان برمی‌آید؛ مانند «الوالدات یرضعن أولادهن حولین کاملین» (بقره، ۲۳۳) (مادران باید فرزندان‌شان را دو سال کامل شیر دهند). متشابهات در قرآن کریم در حدود دویست آیه در میان ۶۲۳۶ آیه است. تأویل متشابهات جایز و بلکه لازم است و آن وظیفه و در حد توان راسخان در علم و ایمان است و برعکس، تأویل محکّمات غیرلازم و ممنوع است. - مهم‌ترین تفسیر قدیم جهان اسلام تفسیر طبری مورخ و محدث بزرگ ایرانی است (متوفی ۳۱۰ ق.) که به جامع‌البیان معروف است و در سی مجلد به طبع رسیده است. این تفسیر قدیم‌ترین و مهم‌ترین تفسیر نقلی یا مأثور جهان اسلام هم شمرده می‌شود. - قدیم‌ترین تفسیرهای شیعه یکی تفسیر علی بن ابراهیم قمی است که در دو مجلد به طبع رسیده است؛ و دیگر تفسیر فرات کوفی. قمی و کوفی از رجال اواخر قرن سوم و اوایل قرن چهارم هجری‌اند. - قدیم‌ترین تفسیر فارسی شیعه امامیه، تفسیر ابوالفتوح رازی (متوفای نیمه اول قرن ششم هجری) است که رَوْضُ الْجَنان و رَوْحُ الْجَنان نام دارد. این تفسیر در بیست جلد است و پیش‌ترها به کوشش علامه قزوینی، مرحوم قمشه‌ای، مرحوم شعرانی و اخیراً به کوشش دکتر محمد جعفر یاحقی و دکتر مهدی ناصح به طبع رسیده است. - قدیم‌ترین تفسیر عرفانی فارسی، تفسیر کشف‌الاسرار و عده‌الابرار اثر رشیدالدین ابوالفضل میبیدی (م ۵۲۰ ق.) است که مبتنی بر شیوه تفسیری خواجه عبدالله انصاری است. - جامع‌ترین تفسیر قدیمی شیعه امامیه، مجمع‌البیان در ده مجلد اثر ابوعلی امین‌الاسلام فضل بن حسن طبرسی (م ۵۴۸ ق) به عربی است که به فارسی هم ترجمه شده است. - مهم‌ترین تفسیر شیعه در قرن چهاردهم هجری تفسیر المیزان، اثر شادروان علامه طباطبائی (م ۱۳۶۱ ش) است. این اثر در بیست جلد به عربی نوشته شده است که به فارسی نیز ترجمه شده است.

تاریخ قرآنی

- تا اواخر قرن چهارم، خطاطان، قرآن را به خط کوفی می‌نگاشتند و در اوایل قرن پنجم هجری خط زیبای نسخ جای خط کوفی را گرفت. - از ابوالاسود دوئلی، یحیی بن یعمر و نصر بن عاصم بعنوان نقطه و اعراب‌گذاران قرآن نام برده می‌شود. - کاتبان وحی را تا چهل نفر از صحابه باسواد هم شمرده‌اند که ده تن از آنان عبارتند از: ۱. امیرالمومنین علی بن ابی طالب (ع) ۲. ابوبکر ۳. عمر ۴. عثمان ۵. ابی بن کعب ۶. زید بن ثابت ۷. طلحه ۸. زبیر ۹. سعد بن ابی وقاص ۱۰. سالم مولی ابی حذیفه. - چند تن از حافظان اولیه قرآن کریم از میان صحابه پیامبر (ص) عبارتند از: ۱. امیرالمومنین علی بن ابی طالب (ع) ۲. عثمان ۳. ابن مسعود ۴. ابی بن کعب ۵. زید بن ثابت ۶. ابو زید ۷. سالم مولی ابی حذیفه ۸. معاذ بن جبل - قاریان هفت‌گانه یا قراء سبعه، که در واقع ائمه قرائت و قرائت‌شناسی هستند، عبارتند از: ۱. عبدالله بن عامر دمشقی ۲. عبدالله بن کثیر مکی ۳. عاصم بن ابی النجود ۴. زبّیان بن علاء ۵. حمزه بن حبیب کوفی ۶. نافع بن عبدالله مدنی ۷. علی بن حمزه کسائی. - قریب دو ثلث قرآن در مکه، و کمی بیش از یک ثلث آن در مدینه نازل شده است. تعداد آیات مکی ۴۴۶۸ آیه است و تعداد آیات مدنی ۱۷۶۸ آیه. - قرآن کریم بار در ایران در سال ۱۲۴۶ هجری قمری در دوره قاجاریه با چاپ حروفی منتشر شد. -

اولین گردآورنده قرآن حضرت علی (علیه السلام) است. - نخستین شخصی که علم تجوید را به رشته تحریر درآورد ابو عبید قاسم بن سلام بود. - سلمان فارسی اولین شخصی بود که سوره حمد را به زبان فارسی ترجمه کرد. - «ابان بن تغلب» که یکی از شاگردان امام سجاد (علیه السلام) بود اولین شخصی بود که در قرائت قرآن کریم کتاب نوشت. - «ابوعلی محمد بن علی بن حسین مُقله اثنا عشری» در سال ۳۱۰ قمری خط نسخ را ابتکار کرد و به سبب آسانی و زیبایی که داشت بلافاصله جایگزین خط کوفی در کتابت قرآن شد. - قرآن کریم برای اولین بار در سال ۱۶۹۴ میلادی برابر با ۱۱۰۵ قمری به اهتمام «ابراهام انکلمان» با مقدمه‌ای به زبان لاتین در هامبورگ منتشر شد. - الکساندر روس اسکاتلندی برای اولین بار قرآن را به زبان انگلیسی ترجمه نمود.

اعجاز قرآنی

- «اعجاز عددی قرآن کریم» یکی از رشته‌های قرآن پژوهی جدید است که مقصود آن نشان دادن نظم اعجاز گونه ریاضی قرآن کریم است. نخستین کسی که این مسأله را پیش کشید و حیرت و اعجاب جهانیان را برانگیخت، دکتر رشاد خلیفه مصری الاصل و استاد کامپیوتر در دانشگاه‌های امریکا بود که فرضیه عدد نوزده را پیش کشید که بسم الله الرحمن الرحیم، نوزده حرف است و کلمه «اسم» نوزده بار در قرآن آمده است، و کلمه جلاله (الله) ۲۶۹۸ بار که مضربی از نوزده است؛ یعنی ۱۹ ضرب در ۱۴۲؛ و «الرحمن» ۵۷ بار (۳ ضرب در ۱۹)، و «الرحیم» ۱۱۴ بار (۱۹ ضرب در ۶) در قرآن به کار رفته است. اما نظریه او از آن جهت که عدد نوزده عدد مقدس بابیان و بهائیان است، مشکلات جدی به وجود آورد. اشکال دیگر نظریه او این بود که تا حدودی «حساب سازی» در آن مشاهده شد. از جمله یکی از بزرگ‌ترین قرآن پژوهان ایران، آقای دکتر محمود روحانی، که صاحب یکی از دقیق‌ترین فرهنگ‌ها و فهرست‌های آماری قرآن است (به نام فرهنگ آماری کلمات قرآن کریم / المعجم الاحصائی لألفاظ القرآن الکریم، ۳ مجلد، طبع مشهد، مؤسسه چاپ و نشر آستان قدس رضوی)، بررسی جدید و دقیقی درباره آمار کلمه جلاله (الله) در قرآن انجام داده و با قاطعیت تمام آمار این کلمه را ۲۶۹۹ نشان می‌دهد که با آمار رشاد خلیفه یک عدد اختلاف دارد. - کتاب عبدالرزاق نوفل اعجاز عددی در قرآن کریم نام دارد و به قلم قرآن پژوه و قرآن شناس معاصر، آقای مصطفی حسینی طباطبائی به فارسی ترجمه شده است. ذیلاً تعدادی از آمار و ارقام شگفت آور عبدالرزاق نوفل نقل می‌شود: * واژه دنیا در قرآن کریم ۱۱۵ بار به کار رفته است، و واژه آخرت هم همین تعداد. * شیاطین ۶۸ مرتبه، ملائکه هم همین تعداد. * حیات ۷۱ بار، موت هم همین تعداد. * علم و معرفت و مشتقات آنها ۸۱۱ بار، ایمان و مشتقات آن هم همین تعداد. * ابلیس یازده بار، و استعاده از او هم به همین تعداد. * کلمه یوم به معنای روز (به صورت مفرد) ۳۶۵ بار به تعداد روزهای سال (شمسی) در قرآن به کار رفته است و به صورت تثنیه و جمع سی بار، به تعداد روزهای ماه. * کلمه شهر به معنای ماه، ۱۲ مرتبه در قرآن دیده می‌شود به تعداد ماه‌های سال. - کتاب دکتر ابوزهره النجدی، قرآن پژوه شیعه «من الاعجاز البلاغی و العددي للقرآن الکریم» نام دارد. ذیلاً چند تناسب و ظرافت جدید عددی قرآنی را که او پیدا کرده است نقل می‌کنیم: * ساعت / الساعه در قرآن کریم ۲۴ بار به کار رفته است به تعداد ساعات شبانه روز. * سموات السبع یا سبع سموات، هفت بار به کار رفته است. * «سجد» و مشتقات آن ۳۴ مرتبه به کار رفته است که برابر مجموع سجده‌های هفده رکعت نماز شبانه روزی است، از قرار هر رکعتی دو سجده، جمعاً ۳۴ سجده. * لفظ صلاه و قیام و اقیما و مشتقات آن ۵۱ بار به کار رفته است که برابر با هفده رکعت نماز واجب و ۳۴ رکعت نماز مستحب شبانه روزی است. * مشتقات وصی / توصیه به تعداد اوصیای الهی دوازده بار به کار رفته است. * لفظ شیعہ و مشتقاتش دوازده بار در قرآن به کار رفته است. * مشتقات

فرقه، ۷۲ بار به کار رفته است و این به تعداد ۷۲ فرقه اسلامی است. * کلمه (امام) به معنای رهبر و زمامدار الهی به صورت مفرد و جمع ۱۲ بار در قرآن کریم تکرار شده است که مطابق است با روایات نقل شده از پیامبر اسلام (ص) از طریق شیعه و سنی مبنی بر اینکه تعداد امامان بعد از ایشان ۱۲ نفر می‌باشند. * کلمه (رجل) به معنای مرد مساوی کلمه (امراه) به معنای زن هر کدام ۲۴ بار آمده است. * کلمه (الحسنات) به معنای خوبی‌ها و کلمه (سیئات) به معنای گناهان هر کدام ۱۸۰ بار تکرار شده است. * کلمه (الحیاه) به معنای زندگی و کلمه (الموت) به معنای مرگ هر کدام ۱۴۵ بار تکرار شده است. * کلمه (ارسل) به معنای فرستاد و مشتقات آن ۵۱۳ بار در قرآن کریم تکرار شده است و نام ۲۸ پیامبری که در قرآن از آنها نامی آورده شده است نیز مجموعاً ۵۱۳ بار تکرار شده است. * کلمه (الرسال) به معنای پیامبران و کلمه (الناس) به معنای مردم هر کدام ۳۶۸ بار تکرار شده است. * کلمه (سرور) به معنای شادی و کلمه (حزن) به معنای غم و اندوه هر کدام ۴ بار تکرار شده است. * کلمه (الحر) به معنای گرما و کلمه (البرد) به معنای سرما هر کدام ۴ بار تکرار شده است. - یکی از دلایل حقانیت قرآن آن است که خداوند متعال در سوره صف آیه ۶ می‌فرماید: «و به یاد آورید هنگامی که عیسی پسر مریم گفت ای بنی اسرائیل من فرستاده خدا به سوی شما هستم در حالی که تورات را که قبل از من نازل شده تأیید می‌کند و بشارت دهنده هستم به پیامبری که بعد از من می‌آید و نام او احمد است». همچنین خداوند در سوره اعراف، آیه ۱۵۷ می‌فرماید: «مؤمنان کسانی هستند که از پیامبری پیروی می‌کنند که از هیچ بشری تعلیم ندیده است همان پیامبری که یهودیان و مسیحیان نام او را در تورات و انجیل نوشته شده می‌یابند». حال اگر در همان زمان که قرآن نازل شد، نام پیامبر در تورات و انجیل وجود نداشت فوراً علمای یهود که دائماً از نزدیک مراقب اسلام بودند برای اثبات عدم حقانیت قرآن به مسلمانان اعلام می‌کردند که چنین چیزی نیست و تورات و انجیل را به مسلمانان نشان می‌دادند، در حالی که چنین چیزی اتفاق نیفتاد و خود این مسأله نشانگر این است که نام مبارک پیامبر در زمان نزول این آیات در کتاب‌های مقدس یهودیان و مسیحیان بوده است و آنها با این نام مقدس کاملاً آشنایی داشته‌اند به همین دلیل خداوند متعال در سوره انعام آیه ۲۰ می‌فرماید: «اهل کتاب (یهودیان و مسیحیان) پیامبر را می‌شناسند همچنانکه فرزندان خود را می‌شناسند». اما در قرن‌های بعد نام آن حضرت و اوصاف او را از تورات و انجیل به تدریج حذف کردند.

درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

بسم الله الرحمن الرحيم جَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (سوره توبه آیه ۴۱) با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه السلام): خدا رحم نماید بنده‌ای که امر ما را زنده (و برپا) دارد ... علوم و دانشهای ما را یاد گیرد و به مردم یاد دهد، زیرا مردم اگر سخنان نیکوی ما را (بی آنکه چیزی از آن کاسته و یا بر آن بیافزایند) بدانند هر آینه از ما پیروی (و طبق آن عمل) می‌کنند بنادر البحار-ترجمه و شرح خلاصه دو جلد بحار الانوار ص ۱۵۹ بنیانگذار مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان شهید آیت الله شمس آبادی (ره) یکی از علمای برجسته شهر اصفهان بودند که در دلدادگی به اهل بیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شهره بوده و لذا با نظر و درایت خود در سال ۱۳۴۰ هجری شمسی بنیانگذار مرکز و راهی شد که هیچ وقت چراغ آن خاموش نشد و هر روز قوی تر و بهتر راهش را ادامه می‌دهند. مرکز تحقیقات قائمیه اصفهان از سال ۱۳۸۵ هجری شمسی تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن امامی (قدس سره

الشریف) و با فعالیت خالصانه و شبانه روزی تیمی مرکب از فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مختلف مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است. اهداف: دفاع از حریم شیعه و بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البيت عليهم السلام) تقویت انگیزه جوانان و عامه مردم نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی، جایگزین کردن مطالب سودمند به جای بلوتوث های بی محتوا در تلفن های همراه و رایانه ها ایجاد بستر جامع مطالعاتی بر اساس معارف قرآن کریم و اهل بیت عليهم السلام با انگیزه نشر معارف، سرویس دهی به محققین و طلاب، گسترش فرهنگ مطالعه و غنی کردن اوقات فراغت علاقمندان به نرم افزار های علوم اسلامی، در دسترس بودن منابع لازم جهت سهولت رفع ابهام و شبهات منتشره در جامعه عدالت اجتماعی: با استفاده از ابزار نو می توان بصورت تصاعدی در نشر و پخش آن همت گمارد و از طرفی عدالت اجتماعی در تزریق امکانات را در سطح کشور و باز از جهتی نشر فرهنگ اسلامی ایرانی را در سطح جهان سرعت بخشید. از جمله فعالیتهای گسترده مرکز: الف) چاپ و نشر ده ها عنوان کتاب، جزوه و ماهنامه همراه با برگزاری مسابقه کتابخوانی ب) تولید صدها نرم افزار تحقیقاتی و کتابخانه ای قابل اجرا در رایانه و گوشی تلفن همراه ج) تولید نمایشگاه های سه بعدی، پانوراما، انیمیشن، بازیهای رایانه ای و ... اماکن مذهبی، گردشگری و... د) ایجاد سایت اینترنتی قائمیه www.ghaemiyeh.com جهت دانلود رایگان نرم افزار های تلفن همراه و چندین سایت مذهبی دیگر ه) تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و ... جهت نمایش در شبکه های ماهواره ای و) راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی (خط ۲۳۵۰۵۲۴) ز) طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و... ح) همکاری افتخاری با دهها مرکز حقیقی و حقوقی از جمله بیوت آیات عظام، حوزه های علمیه، دانشگاهها، اماکن مذهبی مانند مسجد جمکران و ... ط) برگزاری همایش ها، و اجرای طرح مهد، ویژه کودکان و نوجوانان شرکت کننده در جلسه ی) برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم و دوره های تربیت مربی (حضور و مجازی) در طول سال دفتر مرکزی: اصفهان/خ مسجد سید/ حد فاصل خیابان پنج رمضان و چهارراه وفائی / مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان تاریخ تأسیس: ۱۳۸۵ شماره ثبت: ۲۳۷۳ شناسه ملی: ۱۵۲۰۲۶-۱۰۸۶۰ وب سایت: www.ghaemiyeh.com ایمیل: Info@ghaemiyeh.com فروشگاه اینترنتی: www.eslamshop.com تلفن ۲۵-۲۳۵۷۰۲۳-۲۳۵۷۰۲۲ (۰۳۱۱) فکس ۲۳۵۷۰۲۲ (۰۳۱۱) دفتر تهران ۸۸۳۱۸۷۲۲ (۰۲۱) بازرگانی و فروش ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹ امور کاربران ۲۳۳۳۰۴۵ (۰۳۱۱) نکته قابل توجه اینکه بودجه این مرکز؛ مردمی، غیر دولتی و غیر انتفاعی با همت عده ای خیر اندیش اداره و تامین گردیده و لی جوابگوی حجم رو به رشد و وسیع فعالیت مذهبی و علمی حاضر و طرح های توسعه ای فرهنگی نیست، از اینرو این مرکز به فضل و کرم صاحب اصلی این خانه (قائمیه) امید داشته و امیدواریم حضرت بقیه الله الاعظم عجل الله تعالی فرجه الشریف توفیق روزافزونی را شامل همگان بنماید تا در صورت امکان در این امر مهم ما را یاری نمایند انشاءالله. شماره حساب ۶۲۱۰۶۰۹۵۳، شماره کارت: ۶۲۷۳-۵۳۳۱-۳۰۴۵-۱۹۷۳ و شماره حساب شبا: -۱۸۰-۰۹۰ IR ۵۳-۰۶۰۹-۰۶۲۱-۰۰۰۰-۰۰۰۰ به نام مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان نزد بانک تجارت شعبه اصفهان - خیابان مسجد سید ارزش کار فکری و عقیدتی الاحتجاج - به سندش، از امام حسین علیه السلام - هر کس عهده دار یتیمی از ما شود که محنت غیبت ما، او را از ما جدا کرده است و از علوم ما که به دستش رسیده، به او سهمی دهد تا ارشاد و هدایتش کند، خداوند به او می فرماید: «ای بنده بزرگوار شریک کننده برادرش! من در کرم کردن، از تو سزاوارترم. فرشتگان من! برای او در بهشت، به عدد هر حرفی که یاد داده است، هزار هزار، کاخ قرار دهید و از دیگر نعمت ها، آنچه را که لایق اوست، به آنها ضمیمه کنید». التفسیر المنسوب إلى الإمام العسکری علیه السلام: امام حسین علیه السلام به مردی فرمود: «کدام یک را

دوست‌تر می‌داری: مردی اراده کشتن بینوایی ضعیف را دارد و تو او را از دستش می‌رهانی، یا مردی ناصبی اراده گمراه کردن مؤمنی بینوا و ضعیف از پیروان ما را دارد، اما تو دریچه‌ای [از علم] را بر او می‌گشایی که آن بینوا، خود را بدان، نگاه می‌دارد و با حجت‌های خدای متعال، خصم خویش را ساکت می‌سازد و او را می‌شکند؟». [سپس] فرمود: «حتماً رهاندن این مؤمن بینوا از دست آن ناصبی. بی‌گمان، خدای متعال می‌فرماید: «و هر که او را زنده کند، گویی همه مردم را زنده کرده است»؛ یعنی هر که او را زنده کند و از کفر به ایمان، ارشاد کند، گویی همه مردم را زنده کرده است، پیش از آن که آنان را با شمشیرهای تیز بکشد». مسند زید: امام حسین علیه السلام فرمود: «هر کس انسانی را از گمراهی به معرفت حق، فرا بخواند و او اجابت کند، اجری مانند آزاد کردن بنده دارد».

اصفهان

خانه کتاب

www

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹